

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ-ΑΝΑΚΟΠΕΣ

Αριθμός απόφασης 57/2016

ΤΟ ΜΟΝΟΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ειδική διαδικασία-ανακοπές)

Αποτελούμενο από το Δικαστή Δημήτριο Μακρή, Πρόεδρο Πρωτοδικών και τη Γραμματέα Γεωργία Μαρούσου.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 20 Σεπτεμβρίου 2016 για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Των ανακοπτόντων α) της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «...» και το διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη, περιοχή ... και εκπροσωπείται νόμιμα, β) ..., το γένος ..., κατοίκου ... Αττικής, οδός ..., γ) ..., κατοίκου ... Αττικής, οδός ..., δ) ..., κατοίκου ... Αττικής, οδός ... και ε) ..., κατοίκου ... Αττικής, οδός ..., οι οποίοι εκπροσωπήθηκαν δια του πληρεξουσίου δικηγόρου τους ...

Της καθ' ης η ανακοπή ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας με την επωνυμία «Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E.» και το διακριτικό τίτλο «Eurobank Ergasias», που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Όθωνος αριθ. 8 και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε δια του πληρεξουσίου δικηγόρου της Αθανασίου Παπαδόπουλου.

Οι ανακόπτοντες ζητούν να γίνει δεκτή η από 22.2.2016 ανακοπή τους, η οποία κατατέθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με αριθμό κατάθεσης .../25.2.2016, προσδιορίστηκε δε η συζήτησή της για τη δικάσιμο της 10.5.2016 και μετ' αναβολήν για τη δικάσιμο, που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας απόφασης και εγγράφηκε στο πινάκιο.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των διαδίκων ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν να γίνουν δεκτά όσα αναφέρονται στα πρακτικά και τις προτάσεις τους.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΝΟΜΟ

Με την υπό κρίση ανακοπή τους, οι ανακόπτοντες ζητούν για τους αναφερόμενους λόγους την ακύρωση της υπ' αριθ. .../2015 διαταγής πληρωμής του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, καθώς και την ακύρωση της επισπευδόμενης σε βάρος τους εκτέλεσης δυνάμει της από 7.1.2016 επιταγής προς εκτέλεση, συνταχθείσας παρά πόδας αντιγράφου εκ του πρώτου εκτελεστού απογράφου της ως άνω διαταγής πληρωμής. Η ανακοπή αυτή ασκήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα (632 παρ.1, 933 ΚΠολΔ). Αρμοδίως δε και παραδεκτά εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του Δικαστηρίου αυτού, που είναι καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο (άρθρα 625, 632 παρ.1, 933 ΚΠολΔ) κατά την διαδικασία των περιουσιακών διαφορών (άρθρα 614 επ., 632, 937 παρ. 3 ΚΠολΔ) καθώς η επιταγή προς εκτέλεση έχει επιδοθεί **μετά την 1.1.2016** και πρέπει να ερευνηθεί ως προς το παραδεκτό και νόμιμο των λόγων της. Στο δικόγραφο της ανακοπής παραδεκτά σωρεύονται ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής και κατά της εκτέλεσης (άρθρο 632 παρ. 6 ΚΠολΔ).

Με τον πρώτο λόγο της ανακοπής, οι ανακόπτοντες ισχυρίζονται ότι η επίδικη απαίτηση έχει υπολογισθεί με βάση παράνομα συμβατικά επιτόκια, ανώτερα των εξωτραπεζικών επιτοκίων, με αποτέλεσμα η καταχρηστική ενσωμάτωση αυτή των παράνομων τόκων να καθιστά την απαίτηση μη εκκαθαρισμένη και μη βέβαιη. Το επιτόκιο, δηλαδή το ποσοστό με βάση το οποίο προσδιορίζεται συνήθως το ύψος του οφειλόμενου τόκου, προσδιορίζεται είτε με δικαιοπραξία ["δικαιοπρακτικό επιτόκιο"] είτε από το νόμο ["νόμιμο επιτόκιο"]. Ως νόμιμο επιτόκιο νοείται τόσο το εν στενή εννοία νόμιμο επιτόκιο [ΑΚ 301, 529, 547, 665 κ.τ.λ.] όσο και το επιτόκιο υπερημερίας [ΑΚ 345], καθώς και το επιτόκιο των τόκων επιδικίας [ΑΚ 346], Εκτός όμως από την παραπάνω διάκριση στις συναλλαγές έχει επικρατήσει και η διάκριση σε "τραπεζικά " και "εξωτραπεζικά " επιτόκια. Ως "τραπεζικά" επιτόκια χαρακτηρίζονται τα πάσης μορφής επιτόκια που συνομολογούνται ή προέρχονται από τραπεζικές συμβάσεις ή τραπεζικές συναλλαγές. Σύμφωνα και με τα άρθρα 293-295 ΑΚ για τα εξωτραπεζικά επιτόκια ισχύει παγίως ο διοικητικός προσδιορισμός ενός ανώτατου ορίου επιτοκίων "όπως ο νόμος ορίζει". Ο προσδιορισμός αυτός αρχικά με νομοθετική εξουσιοδότηση, που παρασχέθηκε με το άρθρο 109 παρ. 1 Εισ.Ν.ΑΚ γινόταν κάθε φορά με βασιλικό διάταγμα εκδιδόμενο ύστερα από πρόταση των

Υπουργών Δικαιοσύνης, Οικονομικών και Εθνικής Οικονομίας. Στη συνέχεια, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 5 του Ν. 876/1979 τα "εξωτραπεζικά" επιτόκια (δικαιοπρακτικό και υπερημερίας) καθορίζονται κάθε φορά με Πράξεις του Υπουργικού Συμβουλίου (ΠΥΣ), ύστερα από πρόταση της Νομισματικής Επιτροπής. Σε εφαρμογή των διατάξεων αυτών με το β.δ. 21/21.8.1946 το ανώτατο από δικαιοπραξία επιτόκιο ορίστηκε σε 10% ετησίως και το νόμιμο και από υπερημερία επιτόκιο ορίστηκε σε 12% ετησίως. Τα ποσοστά αυτά ίσχυσαν μέχρι το έτος 1979, οπότε από εκεί και πέρα, τα εξωτραπεζικά επιτόκια αναπροσαρμόζονται κάθε φορά με τις εκδιδόμενες ΠΥΣ ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες. Στις ΠΥΣ αυτές γίνεται και ρητή μνεία, ότι "... η εφαρμογή τους εκτείνεται μόνο στα εξωτραπεζικά επιτόκια". Αρχικά και με βάση την εξουσιοδότηση που παρασχέθηκε με το ν.δ/μα 588/48 "περί ελέγχου πίστωσης" τα "τραπεζικά επιτόκια" καθορίζονταν κάθε φορά με αποφάσεις της Νομισματικής Επιτροπής (ΝΕ). Μετά την κατάργηση της Νομισματικής Επιτροπής με το άρθρο 1 του Ν. 1266/1982 οι αρμοδιότητές της περιήλθαν αυτοδικαίως στην Τράπεζα της Ελλάδος και ασκούνται με πράξεις του Διοικητή της (ΠΔ/ΤΕ). Έκτοτε λοιπόν και μέχρι σήμερα τα "τραπεζικά" επιτόκια καθορίζονται με πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ). Αναλυτικά ως προς τα "τραπεζικά" επιτόκια το ιστορικό του καθορισμού τους μέχρι σήμερα έχει ως εξής:

α. Βασικό νομοθέτημα καθορισμού των τραπεζικών επιτοκίων αποτελεί το ν.δ. 588/1948 "περί ελέγχου πίστωσης", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Με την παρ. 3 του αρθρ. 2 του διατάγματος αυτού (588/48) εξουσιοδοτήθηκε η Νομισματική Επιτροπή να καθορίζει με αποφάσεις της το επιτόκιο (συμβατικό και υπερημερίας) και την προμήθεια των τραπεζικών πιστώσεων (αλλά και των καταθέσεων κ.τ.λ.) ακόμα και "κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις". Η ως άνω διάταξη τροποποιήθηκε με το αρθ. 1 ν.δ. 3760/57, άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 128/75 και τέλος με το άρθρο 2 Ν. 1046/80 και έκτοτε έχει ως εξής: "Δια των αποφάσεων τούτων δύναται να καθορίζεται και να μεταβάλλεται εκάστοτε το ύψος του τόκου και των λοιπών επιβαρύνσεων εκ των προς οιονδήποτε σκοπόν υπό τραπεζών ή ετέρων πιστωτικών οργανισμών παρεχομένων ή παρασχεθεισών πιστώσεων ή δανείων ή εκδοθέντων ομολογιακών δανείων ή τραπεζικών ομολόγων, το επιτόκιο των καταθέσεων πάσης φύσεως, ως και το ύψος και το είδος πόσης φύσεως επιβαρύνσεως εισπραττομένης υπό των τραπεζών και ετέρων πιστωτικών οργανισμών δια τας παρεχομένας υπ' αυτών πάσης φύσεως υπηρεσίας. Αι αποφάσεις αύται δύνανται να λαμβάνονται κατά παρέκκλιση από πάσης γενικής ή ειδικής διατάξεως περί του ύψους του τόκου και των λοιπών επιβαρύνσεων, δύνανται δε να ορίζουν ότι τα όια αυτών καθοριζόμενα εκάστοτε επιτόκια ή όρια επιτοκίων και λοιπών επιβαρύνσεων ισχύουν και επί υφισταμένων τοιούτων συμβάσεων δανείων ή πιστώσεων, καταθέσεων, ομολογιακών

δανείων ή τραπεζικών ομολόγων ανεξαρτήτως του κατά περιπτώσιν επιλεγέντος υπό των δικαιοπρακτούντων τρόπου καθορισμού του επιτοκίου και των λοιπών επιβαρύνσεων που κείμην οι εις την περίπτωσιν ταύτην εις την έγκρισιν του Υπουργικού Συμβουλίου". Με βάση τα ανωτέρω από την ισχύ του παραπάνω ν.δ/τος (588/1948), η Νομισματική Επιτροπή και από του έτους 1982 συνεχώς ο Διοικητής της Τράπεζας καθόριζε, τόσο το ελάχιστο όσο και το ανώτατο ύψος των τραπεζικών επιτοκίων και οι τράπεζες ήσαν υποχρεωμένες να προσδιορίζουν τα επιτόκια των διαφόρων μορφών χορηγήσεων ή καταθέσεων μέχρι του ύψους αυτού. Τα οριζόμενα με βάση τις παραπάνω διατάξεις τραπεζικά επιτόκια μπορεί να ήσαν (και πολλές φορές συνέβαινε αυτό) ανώτερα των εξωτραπεζικών ("δικαιοπρακτικών") επιτοκίων, αφού ο Διοικητής της Τράπεζας μπορεί να λειτουργεί, σύμφωνα με την παραπάνω ρητή νομοθετική εξουσιοδότηση και "... κατά παρέκκλιση από πάσης γενικής ή ειδικής διατάξεως περί του ύψους του τόκου ...". Συνεπώς τα "τραπεζικά" επιτόκια αποτελούσαν πάντοτε ξεχωριστή κατηγορία επιτοκίων μη επικαλυπτόμενη από άποψη πεδίου εφαρμογής από εκείνη των εξωτραπεζικών επιτοκίων, αφού κάθε μία κατηγορία ρυθμιζόταν από διαφορετικά όργανα με βάση δύο σαφώς διαφορετικές νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις. Μέχρι τον Ιανουάριο του 1987 τα τραπεζικά επιτόκια τόσο ως προς το ανώτατο όσο και ως προς το κατώτατο ύψος τους υπάγονταν σε αυστηρό διοικητικό προσδιορισμό από το Διοικητή της Τράπεζας και οι τράπεζες δεν είχαν το δικαίωμα να ορίζουν μικρότερα ή μεγαλύτερα επιτόκια, αλλά σύμφωνα και με ρητή διάταξη του άρθρου 6 του ν.δ/τος 548/48 τα οριζόμενα αυτά επιτόκια ήσαν υποχρεωτικά και για τις τράπεζες και για τους δανειζόμενους, β. Με την υπ' αριθμό 1087/29.6.87 ΠΔ/ΤΕ άρχισε η μερική απελευθέρωση του τρόπου καθορισμού των τραπεζικών επιτοκίων στις βραχυπρόθεσμες αρχικά χορηγήσεις και καθορίσθηκε για πρώτη φορά με την εν λόγω Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας μόνο το ελάχιστο όριο των επιτοκίων αυτών (τραπεζικών). Η πράξη αυτή τροποποιήθηκε με διάφορες άλλες, που καθόρισαν το ελάχιστο (τραπεζικό) επιτόκιο σε διάφορες μορφές χορηγήσεων, καθώς και το επιτόκιο υπερημερίας [1088/29.6.87, 1108/21.7.87, 1143/87, 1183/87, 1574/89, 1715/90, 1969/91, 2007/91, 1976/91, 2091/92], γ. Στη συνέχεια με την υπ' αριθμό 2326/94 ΠΔ/ΤΕ καταργήθηκαν και τα ελάχιστα όρια όλων σχεδόν των "τραπεζικών" επιτοκίων χορηγήσεων, ενώ με την υπ' αριθμό 2393/96 ΠΔ/ΤΕ καθορίσθηκε "πλαφόν" προς τα άνω μόνο για το επιτόκιο υπερημερίας, το οποίο δεν μπορούσε να ήταν μεγαλύτερο του 2,5% του συμφωνηθέντος (συμβατικού) επιτοκίου. Με προηγούμενη πράξη του (1574/89) ο Διοικητής της Τράπεζας είχε ορίσει, ότι το επιτόκιο υπερημερίας για τις χορηγήσεις σε δραχμές του πιστωτικού ιδρύματος δεν έπρεπε να υπολείπεται κατά κατώτατο όριο του προβλεπόμενου ελάχιστου ορίου του επιτοκίου των δανείων που χορηγούνται για

κεφάλαια κίνησης προσαυξημένο κατά τέσσερις εκατοστιαίες μονάδες, δ. Τέλος στην υπ' αριθμό 2286/28.1.94 ΠΔ/ΤΕ σχετικά με την καταναλωτική πίστη, τη χορήγηση δανείων σε φυσικά πρόσωπα για την κάλυψη προσωπικών αναγκών καθώς και για τις αγορές μέσω πιστωτικών καρτών κ.τ.λ., πλην των άλλων, ως προς το ύψος των επιτοκίων ορίζονται τα εξής: "... Με την προϋπόθεση της τήρησης του ενώπιον συνολικού κατ' άτομο ορίου των δρχ. οκτώ εκατομμυρίων και των ειδικότερων ορίων των παρ. β. και γ., το επιτόκιο, η διάρκεια και οι λοιποί όροι της χρηματοδότησης καθορίζονται από τη δανείστρια τράπεζα με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ελάχιστων ορίων επιτοκίων χορηγήσεων που εκάστοτε ισχύουν". Η εν λόγω πράξη του Διοικητή κάνει λόγο για επιφύλαξη "επιτοκίων χορηγήσεων", πράγμα που παραπέμπει σαφώς στις τραπεζικές χορηγήσεις και όχι τις εξωτραπεζικές δικαιοπραξίες, αφού στις τελευταίες δεν τίθεται θέμα "χορηγήσεων" αλλά συμβάσεων, καθόσον η λέξη "χορηγήσεις" υποδηλώνει σαφώς τις κατ' εξοχήν τραπεζικές συναλλαγές. Μετά τις ανωτέρω πράξεις επήλθε πλήρης απελευθέρωση των τραπεζικών επιτοκίων [πλην του ανώτατου ορίου του επιτοκίου υπερημερίας και ελάχιστων άλλων κατηγοριών χορηγήσεων], τα οποία πλέον θα μπορούσαν να καθορίζουν ελεύθερα οι τράπεζες. Στόχος της απελευθέρωσης αυτής ήταν η, λόγω του ανταγωνισμού μεταξύ των τραπεζών, συμπίεση των επιτοκίων προς τα κάτω. Ο ανταγωνισμός λειτούργησε προς αυτή την κατεύθυνση και λόγω και των οικονομικών δεν άρχισε από το έτος 1994 η μείωσή τους. Εξαιρέση αποτελούν τα επιτόκια που ισχύουν στις χορηγήσεις της καταναλωτικής πίστης [κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, κ.τ.λ.], τα οποία λόγω της ιδιαιτερότητας που παρουσιάζουν αυτά τα δάνεια [χορήγηση χωρίς πρόσθετες εξασφαλίσεις, μεγάλες επισφάλειες, απασχόληση μεγάλου αριθμού υπαλλήλων κ.λπ.], διαμορφώθηκαν από όλες τις τράπεζες σε ύψος μεγαλύτερο από τα εξωτραπεζικά (δικαιοπρακτικά) επιτόκια. Επομένως, μετά την επελθούσα απελευθέρωση των τραπεζικών επιτοκίων, δεν ήταν αναγκαίο ο Διοικητής της Τράπεζας να ασκεί τη ρυθμιστική του αρμοδιότητα, εάν δεν συνέτρεχαν σοβαροί λόγοι και να καθορίζει κάθε φορά το ύψος των επιτοκίων αυτών (τραπεζικών), όπως συνέβαινε και συμβαίνει με τα εξωτραπεζικά επιτόκια. Ο Διοικητής της Τράπεζας όπως είχε δικαίωμα, κατ' εξουσιοδότηση νόμου, ρητά και ηθελημένα απελευθέρωνε τα τραπεζικά επιτόκια και επέτρεπε στις τράπεζες την ελεύθερη διαμόρφωσή τους. Ρητή αναφορά στην απελευθέρωση των "τραπεζικών" επιτοκίων γίνεται στην ΠΔ/ΤΕ υπ' αριθμό 2007/17.12.1991 - 13.1.1992 (εγκριθείσα με την ΠΥΣ με αριθμό 4/8.1.92), με την οποία αναπροσαρμόστηκε το επιτόκιο των υφισταμένων κατά την 1.2.92 υπολοίπων των δανείων εκείνων στα οποία "... δεν ισχύει ρήτρα αναπροσαρμογής επιτοκίου, γιατί εξαρτά την αναπροσαρμογή του επιτοκίου από τη μεταβολή διοικητικά καθοριζόμενου σταθερού επιτοκίου, που ήδη έχει απελευθερωθεί ...".

Περαιτέρω, η απελευθέρωση ειδικώς των τραπεζικών επιτοκίων έγινε και προς εναρμονισμό με τα ισχύοντα αντίστοιχα στις χώρες της Ενωμένης Ευρώπης. Επίσης η απελευθέρωση αυτή δικαιολογείται και από το γεγονός ότι ο τραπεζικός τόκος δεν είναι μόνο μέσο πιστωτικής πολιτικής, αλλά και νομισματικής πολιτικής, η οποία ασκείται από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών και έχει ως στόχο την προστασία της αξίας του ενιαίου νομίσματος των χωρών της Ευρωζώνης και ως εκ τούτου ένα εθνικά καθοριζόμενο ποσοστό ανώτατου ορίου τραπεζικού επιτοκίου θα ήταν ασυμβίβαστο προς τις αρχές αυτές. Κατόπιν των ανωτέρω γίνεται σαφές, ότι παγίως και σταθερώς και με βάση ρητό νομικό καθεστώς ισχύουν ανέκαθεν δύο παράλληλες ανεξάρτητες και διακριτές μεταξύ τους ρυθμίσεις, που αναφέρονται η μιν μία στα επιτόκια των τραπεζικών συναλλαγών (τραπεζικά επιτόκια) με αρμόδιο για τη ρύθμιση τον Διοικητή της Τράπεζας (και παλαιότερα τη Νομισματική Επιτροπή), η δε άλλη αναφέρεται στα επιτόκια όλων των άλλων, πλην των τραπεζικών, συναλλαγών (εξωτραπεζικά επιτόκια), με αρμόδιο για τη ρύθμιση το Υπουργικό Συμβούλιο. Για το λόγο αυτό άλλωστε στις περισσότερες ΠΥΣ ορίζεται, ότι η εφαρμογή τους εκτείνεται μόνο στα "εξωτραπεζικά" επιτόκια. Ούτε σύγχυση αρμοδιοτήτων υπήρξε ποτέ, ούτε πολύ περισσότερο επικάλυψη ή συμπλήρωση ρύθμισης της πρώτης κατηγορίας από τη δεύτερη. Αρχικώς και μέχρι τις αρχές του έτους 1987 ο Διοικητής ρύθμιζε και καθόριζε τα τραπεζικά επιτόκια τόσο ως προς το κατώτερο όσο και ως προς το ανώτατο όριο τους. Μετά το 1987 η Τράπεζα, με τις ανωτέρω Πράξεις του Διοικητή της, προώθησε ηθελημένα τη σταδιακή απελευθέρωση των τραπεζικών επιτοκίων χορηγήσεων, η οποία ολοκληρώθηκε το έτος 1993, οπότε καθιερώθηκε και έκτοτε ισχύει η πλήρης απελευθέρωση καθορισμού των τραπεζικών επιτοκίων χορηγήσεων με εξαίρεση τα επιτόκια υπερημερίας και ελάχιστων άλλων κατηγοριών χορηγήσεων. Μετά την απελευθέρωση αυτή οι τράπεζες καθορίζουν πλέον οι ίδιες τα συμβατικά επιτόκια χορηγήσεων, χωρίς να δεσμεύονται από το ύψος των εξωτραπεζικών επιτοκίων και δεν βρίσκει έρεισμα στις ισχύουσες διατάξεις η άποψη ότι, σε περίπτωση κατά την οποία ο Διοικητής της Τράπεζας παραλείπει να ορίσει το ύψος των τραπεζικών επιτοκίων, προκαλείται "κενό" και πρέπει να ισχύουν αναλογικώς και επί των τραπεζικών συναλλαγών τα υπό του Υπουργικού Συμβουλίου οριζόμενα εξωτραπεζικά επιτόκια. Η παράλειψη αυτή της Τράπεζας δεν δημιουργεί (νομοθετικό) κενό, ανυπαρξία δηλαδή ύψους και ποσοστού επιτοκίων για να ισχύει η αναλογική εφαρμογή, αλλά ηθελημένη άσκηση νόμιμης εξουσίας και αρμοδιότητας, η οποία συνίσταται στη ρητή απόφαση του να καθορίζουν οι τράπεζες ελεύθερα τα επιτόκια χορηγήσεων. Ιδιαίτερα δε ως προς τα δάνεια της καταναλωτικής πίστης και τις κάρτες υπάρχει σαφής και ρητή διάταξη στην πράξη του Διοικητή της Τράπεζας (2286/1999) σύμφωνα με την οποία "... το επιτόκιο καθορίζεται από τη

δανειστρια τράπεζα ...". Στο άρθρο 2 του Πρωτοκόλλου με αριθμό 4, Για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που προβλέπονται στο άρθρο 129 παρ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορίζεται ως στόχος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, σύμφωνα με τα άρθρα 127 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και 282 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Με την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών, το ΕΣΚΤ στηρίζει τις γενικές οικονομικές πολιτικές στην Ένωση, προκειμένου να συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης, που ορίζονται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, μεταξύ των οποίων η εγκαθίδρυση καθεστώτος ανόθευτου ανταγωνισμού, ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής των Κρατών μελών, η προσέγγιση των νομοθεσιών κτλ. Το ΕΣΚΤ ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοιχτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, που ευνοεί την αποτελεσματική κατανομή των πόρων και σύμφωνα με τις αρχές που εξαγγέλλονται στο άρθρο 119 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μετά την επελθούσα πλήρη απελευθέρωση ορισμού των τραπεζικών επιτοκίων προκαλείται ρήγμα στο καθεστώς ισχύος των γενικών για τον τόκο νομοθετικών κανόνων, οι οποίοι λαμβάνονται ως βάση στο διοικητικό καθορισμό ανώτατου ορίου τόκου. Ειδικότερα δεν έχουν πλέον νόημα ούτε εφαρμογή υπό το ισχύον πλέον καθεστώς ελεύθερου διαπραγματεύσιμου επιτοκίου οι παρακάτω γενικοί κανόνες του Αστικού και του Ποινικού Δικαίου: α. Η διάταξη της παρ. 1 εδ. α' του άρθρου 293 ΑΚ, η οποία ορίζει ότι "το ανώτατο όριο του οφειλόμενου τόκου από δικαιοπραξία προσδιορίζεται όπως ορίζει ο νόμος", β. Η διάταξη της παρ. 2 του ίδιου αυτού άρθρου, η οποία ορίζει ότι "το ποσοστό του οφειλόμενου από το νόμο ή από υπερημερία τόκου προσδιορίζεται όπως ορίζει ο νόμος", γ. Η διάταξη του άρθρου 294 ΑΚ, η οποία ορίζει ότι "κάθε δικαιοπραξία για τόκο που υπερβαίνει το ανώτατο θεμιτό όριο είναι άκυρη ως προς το επιπλέον", άρα και η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 404 Π.Κ. για την τοκογλυφία, δ. Η διάταξη του άρθρου 295 παρ. 1 ΑΚ, η οποία ορίζει, ότι "αν οφείλεται τόκος από δικαιοπραξία, χωρίς να ορίζεται το ποσοστό του, ισχύει ο νόμιμος τόκος", ε. Η διάταξη του άρθρου 345 ΑΚ, στο σημείο της ειδικά, όπου ορίζεται, ότι σε υπερημερία χρηματικής οφειλής, ο δανειστής δικαιούται να απαιτήσει "τον από το νόμο οριζόμενο" τόκο υπερημερίας. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 6 του ν. 2251/1994 "περί προστασίας των καταναλωτών", όπως είχε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 10 παρ. 24 στοιχείο β' του ν. 2741/1999, οι γενικοί όροι των συναλλαγών, δηλαδή οι όροι που έχουν διατυπωθεί εκ των προτέρων για αόριστο αριθμό μελλοντικών συμβάσεων, απαγορεύονται και είναι άκυροι, αν έχουν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων

των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή, όπως είναι και ο πελάτης της τράπεζας, στον οποίο αυτή, χωρίς ουσιαστική διαπραγμάτευση, αλλά με βάση προδιατυπωμένους όρους, χορηγεί, εκτός των άλλων, καταναλωτικά, ή στεγαστικά δάνεια. Ο καταχρηστικός χαρακτήρας τέτοιου γενικού όρου ενσωματωμένου σε σύμβαση κρίνεται αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή υπηρεσιών, το σύνολο των ειδικών συνθηκών κατά τη σύναψή της και όλες οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης ή άλλης σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται. Ο περιέχων τη διάταξη αυτή νόμος 2251/1994 αποτελεί ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 5-4-1993 "σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες συμβάσεων που συνάπτονται με τους καταναλωτές". Στο άρθρο 3 παρ. 1 της εν λόγω οδηγίας ορίζεται, ότι "ρήτρα σύμβασης που δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, θεωρείται καταχρηστική, όταν, παρά την απαίτηση της καλής πίστης, δημιουργείται εις βάρος του καταναλωτή ανισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των μερών, τα απορρέοντα από τη σύμβαση". Η ρύθμιση της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 αποτελεί εξειδίκευση της γενικής αρχής του άρθρου 281 του ΑΚ, κατά την οποία απαγορεύεται η καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος ή η κατάχρηση ενός θεσμού, όπως είναι η συμβατική ελευθερία. Η ανωτέρω παράγραφος στην αρχική της διατύπωση χρησιμοποιούσε τον όρο "υπέρμετρη διατάραξη" της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων, αποκλίνοντας έτσι φραστικά από τη διατύπωση του άρθρου 3 παρ. 1 της ανωτέρω Οδηγίας, η οποία ομιλεί για "σημαντική ανισορροπία ανάμεσα στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των μερών". Στενή γραμματική ερμηνεία του όρου "υπέρμετρη διατάραξη" θα οδηγούσε σε σημαντικό περιορισμό της δυνατότητας ελέγχου του περιεχομένου των γενικών όρων των συναλλαγών (Γ.Ο.Σ.) και συνεπώς σε μειωμένη προστασία του καταναλωτή έναντι εκείνης της Οδηγίας. Η ανάγκη της σύμφωνης με την Οδηγία ερμηνείας του εθνικού δικαίου, επιβάλλει, ο όρος "υπέρμετρη διατάραξη" να εκληφθεί, διασταλτικά ερμηνευόμενος, ότι σημαίνει "ουσιώδη ή σημαντική" διατάραξη. Η ανάγκη αυτή εναρμονισμένης δηλαδή προς την οδηγία ερμηνείας, επιβάλλει να δοθεί η ίδια έννοια μέσω τελολογικής συστολής, στον όρο "διατάραξη" και μετά την απάλειψη του όρου "υπέρμετρη" στην οποία προέβη ο νεότερος νομοθέτης με το άρθρο 10 παρ. 24 στοιχείο β' του ν. 2741/1999 και συνεπώς και μετά την τροποποίηση αυτή, προϋπόθεση της καταχρηστικότητας κάποιου Γ.Ο.Σ. είναι, η με αυτόν "ουσιώδης ή σημαντική" διατάραξη της συμβατικής ισορροπίας (ΟΛΑΓ'Ι 6/2006). Περαιτέρω, εκτός από την ανωτέρω γενική ρήτρα για την καταχρηστικότητα των Γ.Ο.Σ. που συνεπάγονται διατάραξη της συμβατικής ισορροπίας, στην παράγραφο 7 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 απαριθμούνται ενδεικτικώς και τριάντα μία περιπτώσεις γενικών όρων που θεωρούνται άνευ ετέρου (per se) καταχρηστικοί, χωρίς ως προς αυτούς να ερευνάται

η συνδρομή των προϋποθέσεων της γενικής ρήτηρας, αφού αυτοί θεωρούνται κατ' αμάχητο τεκμήριο, ότι έχουν καταχρηστικό χαρακτήρα. Η σωρευτική, εφαρμογή από το δικαστήριο των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994, επιβάλλεται δεν αποκλείεται, καθώς η επίκληση του γενικού αξιολογικού κριτηρίου "της διατάραξης της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή" είναι δυνατό να έχει αξία και χρησιμότητα για την εξειδίκευση των αόριστων νομικών εννοιών και αόριστων αξιολογικών κριτηρίων που χρησιμοποιεί ο νόμος στις επί μέρους περιπτώσεις του ενδεικτικού καταλόγου. Επιπλέον, και οι περιγραφόμενες από το νόμο ειδικές περιπτώσεις, κατ' αμάχητο τεκμήριο, καταχρηστικότητας, αποτελούν δείκτες που καθοδηγούν στην ερμηνεία της γενικής ρήτηρας και συγκεκριμένα της έννοιας της διατάραξης της συμβατικής ισορροπίας. Μεταξύ των καθοδηγητικών αρχών που συνάγονται από τις ειδικές αυτές περιπτώσεις είναι και η αρχή της διαφάνειας, η αρχή της απαγόρευσης της χωρίς λόγο ανάθεσης του προσδιορισμού της παροχής ή των επί μέρους στοιχείων της στην απόλυτη κρίση του προμηθευτή, καθώς και η αρχή της απαγόρευσης της εκ των προτέρων, χωρίς σπουδαίο λόγο, δέσμευσης του καταναλωτή, να μην ασκήσει κατά την λειτουργία και εξέλιξη της σύμβασης, νόμιμα δικαιώματά του έναντι του προμηθευτή. Ειδικότερα, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας, η οποία ρητά διατυπώνεται και στο άρθρο 5 της Οδηγίας, οι Γ.Ο.Σ. πρέπει να είναι διατυπωμένοι με τρόπο σαφή και κατανοητό, ώστε ο καταναλωτής να είναι σε θέση να διαγνώσει εκ των προτέρων κρίσιμα στοιχεία ή μεγέθη της σύμβασης, όπως τη διάρκεια της και τα μεγέθη που περικλείονται στη βασική σχέση παροχής και αντιπαροχής. Η σχέση αυτή παροχής και αντιπαροχής, ενώ καταρχήν δε λαμβάνεται υπόψη για την εκτίμηση του καταχρηστικού χαρακτήρα κάποιου Γ.Ο.Σ., εντούτοις, σύμφωνα και με το άρθρο 4 παρ. 2 της Οδηγίας, ελέγχεται εάν ο σχετικός όρος δεν είναι διατυπωμένος κατά τρόπο σαφή και κατανοητό, εάν δηλαδή έχει παραβιασθεί η αρχή της διαφάνειας. Επιπροσθέτως, κατά τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 4 περ. α' του ίδιου πιο πάνω ν. 2251/1994, όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 παρ.5 ν. 3587/2007, καταναλωτής είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το οποίο προορίζονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που προσφέρονται στην αγορά ή το οποίο κάνει χρήση τέτοιων προϊόντων ή υπηρεσιών, εφόσον αποτελούν τον τελικό αποδέκτη τους. Κατά την ίδια διάταξη, όπως ισχύει μετά την κατά τ' ανωτέρω αντικατάστασή της, ως καταναλωτής νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ενώσεις, προσώπων, χωρίς νομική προσωπικότητα, για τα οποία προορίζονται τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που προσφέρονται στην αγορά και τα οποία κάνουν χρήση των προϊόντων ή των υπηρεσιών αυτών, εφόσον αποτελούν τον τελικό αποδέκτη τους [ΑΠ 1332/2012, ΑΠ 7/2011], Περαιτέρω, η υπ' αριθμό 178/19-7-2004 [ΦΕΚ

1872/A/26-27.12.2006] απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας [ΕΤΠΘ/ΤΕ], διευκρινίζοντας τις Πράξεις Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος [ΠΔ/ΤΕ] 1087/1987, 1216/1987, 1955/1991, 2286/1994, 2326/1994 και 2501/2002, που αφορούν την διαμόρφωση των επιτοκίων και την ενημέρωση των συναλλασσομένων εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων, αφού έλαβε υπ' όψη: α] τις διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος και ειδικότερα των άρθρων 2 και 55Α, όπως ισχύουν, β] τις διατάξεις του ν.δ. 588/1948 περί ελέγχου της πίστωσης, όπως ισχύουν, γ] τα άρθρα 13 παράγρ. 5 και 18 παράγρ. 5 εδ. πρώτο του ν. 2076/1992 "Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις", όπως ισχύουν, δ] τις διατάξεις της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τις αρχές που διέπουν τη νομισματική πολιτική που ασκείται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, ε] την ΠΔ/ΤΕ 1087/1987, σε συνδυασμό, με την ΠΔ/ΤΕ 1216/1987, καθώς και τις ΠΔ/ΤΕ 1955/1991, 2286/1994 και 2326/1994 που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην ελεύθερη διαμόρφωση των επιτοκίων εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων, στ] την ΠΔ/ΤΕ 2501/2002 σχετικά με την ενημέρωση των συναλλασσομένων εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων για τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους, ζ] το γεγονός ότι τα τραπεζικά και τα εξωτραπεζικά επιτόκια αποτελούν κατηγορίες επιτοκίων εκάστη των οποίων εξαρτάται από διαφορετικούς παράγοντες και διαμορφώνεται με βάση διαφορετικά κριτήρια, υποκείμενες, για το λόγο αυτό, σε απολύτως διακριτές, μη επικαλυπτόμενες ρυθμίσεις (άρθρο 2 παρ. 3 ν.δ. 588/48 σε συνδυασμό με το άρθρο 1 ν.1266/82, όπως ισχύει και το άρθρο 15 παρ. 5 ν.876/1979, αντιστοίχως), η] το γεγονός ότι κατά τις αρχές που διέπουν τη νομισματική πολιτική του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί εντός του πλαισίου της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, βάσει των άρθρων 2, 4 και 105.1 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και 2 του Καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα τραπεζικά επιτόκια διαμορφώνονται ελεύθερα, θ] την ανάγκη διευκρίνισης ορισμένων διατάξεων των προαναφερόμενων ΠΔ/ΤΕ ώστε να διασφαλισθεί η ορθή και ενιαία εφαρμογή τους, χάριν της ευχερέστερης επίτευξης των σκοπών τους, ι] το έγγραφο της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών 865/23.6.2004 με αίτημα την ερμηνεία των σχετικών με τη διαμόρφωση των τραπεζικών επιτοκίων διατάξεων, ια] το από 23.5.2002 έγγραφο του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος προς την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, επί αναλόγου αιτήματος της, με το οποίο επεξηγήθηκε αναλυτικά, με αντίστοιχη νομική θεμελίωση, το ως άνω ζήτημα, αποφάσισε να διευκρινίσει τις σχετικές διατάξεις των ΠΔ/ΤΕ 1087/1987, 1216/1987, 1955/1991, 2286/1994 και 2326/1994, καθώς και τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2501/2002 Κεφ.

Α, τελευταίο εδάφιο, Κεφ. Β, παρ. 1 εδ. στ, παρ. 2 εδ. α (iv), (vi), παρ. 3, Κεφ. Γ παρ. 1 εδ.ε', παρ. 2 και Κεφ. ΣΤ, ως εξής: 1. Δεν είναι συμβατός προς τις αναφερόμενες ανωτέρω, υπό στοιχεία (ζ) και (η), αρχές, ο διοικητικός καθορισμός ανωτάτου ορίου στα τραπεζικά επιτόκια, ούτε ο συσχετισμός τους προς το εκάστ.οτε ισχύον για τα εξωτραπεζικά επιτόκια ανώτατο όριο και ότι το όριο αυτό δεν ανήκει, κατά το περιεχόμενο και το σκοπό του, στους παράγοντες προσδιορισμού των τραπεζικών επιτοκίων, τα οποία διαμορφώνονται ελεύθερα ύστερα από στάθμιση των εκτιμώμενων κατά περίπτωση κινδύνων, των εκάστοτε συνθηκών των χρηματοπιστωτικών αγορών, καθώς και των εν γένει υποχρεώσεων των τραπεζών που απορρέουν από τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους. Κατά συνέπεια οι μετά την απελευθέρωση των επιτοκίων [ΠΔ/ΤΕ 1087/1987 κτλ.] συναπτόμενες συμφωνίες τραπεζικών επιτοκίων, στις οποίες συνομολογείται επιτόκιο, που τυχόν υπερβαίνει το εκάστοτε οριζόμενο για τα εξωτραπεζικά επιτόκια ανώτατο όριο, δεν είναι αθέμιτες για το λόγο αυτό (ΑΠ 2037/2014, δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ). Κατ' ακολουθίαν απορριπτέος τυγχάνει ως μη νόμιμος ο πρώτος λόγος ανακοπής ως προς το παράνομο του υπολογισμού συμβατικών επιτοκίων ανωτέρων των εξωτραπεζικών.

Με το δεύτερο λόγο της ανακοπής, οι ανακόπτοντες ισχυρίζονται ότι παρά το νόμο και συνεπώς ακύρως έγινε μετακύλιση της εισφοράς του ν. 128/75, καθώς δεν αναφέρεται στην σύμβαση η αιτία της μετακύλισης, ενώ με τον τρίτο λόγο ανακοπής ισχυρίζονται ότι παράνομος περαιτέρω είναι και ο ανατοκισμός αυτής σε μηνιαία βάση, καθώς το ισχύον νομικό καθεστώς επιβάλλει ανατοκισμό των τόκων και όχι ανατοκισμό εξόδων εισφορών ή προμηθειών ισχυρισμός, ο οποίος θα πρέπει να απορριφθεί καταρχήν ως αόριστος, αφού ο αντίδικος δεν βάλλει κατά συγκεκριμένων κονδυλίων από τα οποία να προκύπτει ανατοκισμός της εισφοράς. Σχετικά με τον ισχυρισμό αυτό λεκτέα τα εξής : Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 1 ν 128/1975 επιβάλλεται από το έτος 1976 εισφορά, βαρύνουσα το πάσης φύσεως εν Ελλάδι λειτουργούντα πιστωτικά ιδρύματα περιλαμβανομένης και της Τράπεζας της Ελλάδος, υπέρ του εν τη παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου λογαριασμού, ανερχόμενη εις ποσοστό ένα (1) επί τους χιλίους ετησίως επί του ετησίου ύψους εντός εκάστου ημερολογιακού έτους μηνιαίων υπολοίπων των χορηγουμένων υπ' αυτών πάσης φύσεως δανείων ή πιστώσεων, περιλαμβανομένων και των πιστώσεων προς Τράπεζας, ως και προς το Δημόσιο, πλην των εντόκων γραμματίων. Η εισφορά αυτή οφείλεται πέραν των δυνάμει της από 19 Μαρτίου 1962 μεταξύ των Τραπεζών συμβάσεως, ως αυτή ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, συμφωνηθεισών εισφορών. Από τη γραμματική διατύπωση της ανωτέρω διατάξεως δεν προκύπτει η θέσπιση απαγορευτικού κανόνα δικαίου με την έννοια της ΑΚ 174, αφού ο

νόμος ορίζει την επιβολή της εισφοράς και το υπόχρεο να την καταβάλει-πρόσωπο, χωρίς όμως να ορίζει ούτε την υποχρεωτική μετακύλισή του, ούτε όμως και την απαγόρευση μετακυλίσεώς του. Ο χαρακτήρας άλλωστε της εισφοράς του ν. 128/1975 ως είδος δημοσιονομικής επιβαρύνσεως αρχικά για συγκεκριμένο σκοπό (επιδότηση δανείων προς εξαγωγικές επιχειρήσεις) και μετά την τροποποίηση που επέφερε ο ν. 2065/1992, ως από οικονομικής άποψης, γενικό έσοδο του Δημοσίου, δικαιολογεί την αναζήτηση της σημασίας της λέξεως «βαρύνουσα» στη φορολογική νομοθεσία, όπως αυτή (η σημασία) προκύπτει από τη χρήση της εν λόγω λέξεως σε νόμους που θεσπίζουν φόρους ή εισφορές. Αλλά ούτε και αντικειμενικά από τον ρυθμιστικό σκοπό του νόμου προκύπτει βάση αποδοκιμασίας της συμβατικής μετακυλίσεως της εν λόγω εισφοράς, αφού σκοπός του νόμου παραμένει η έμμεση ενίσχυση μέσω της εισφοράς αυτής της επιδοτήσεως των επιτοκίων των συγκεκριμένων δανείων επ' ωφελεία της Εθνικής Οικονομίας, χωρίς να προκύπτει ότι το πρόσωπο που πρέπει να επιβαρυνθεί τελικά είναι τα πιστωτικά ιδρύματα. Σε καθεστώς ελεύθερου προσδιορισμού των επιτοκίων, άλλωστε, η θέσπιση αυτού του είδους της απαγορεύσεως της μετακυλίσεως δεν είναι εφικτή και από τη φύση του πράγματος. Και τούτο γιατί στο μέτρο που οι Τράπεζες μπορούν ελεύθερα να καθορίζουν τα επιτόκια των δανείων, θα μπορούν και να υπολογίζουν το ποσοστό της εισφοράς του ν. 128/1975 στο ύψος του επιτοκίου που προσφέρουν, χωρίς ειδική αναφορά της εισφοράς αυτής στη δανειακή σύμβαση. Τότε όμως η απαγόρευση, αν γινόταν δεκτό ότι έχει απαγορευτικό χαρακτήρα η εν λόγω διάταξη, θα εξαρτιόταν από το αν θα αναφερόταν στη σύμβαση ο τρόπος υπολογισμού του επιτοκίου και συνεπώς η εν λόγω εισφορά ή όχι. Αλλά και αν η μετακύλιση της εισφοράς του ν. 128/1975, ενόψει και της διατάξεως του άρθρου 293 ΑΚ είχε ως συνέπεια την αύξηση του συμβατικά καθοριζομένου επιτοκίου πέρα του προβλεπόμενου ανώτατου ορίου, κατά το ποσοστό της εισφοράς, και τότε όμως η απαγόρευση δεν θα προέκυπτε από τον ν. 128/1975, αλλά από τη διάταξη που θα όριζε ανώτατο όριο επιτοκίου. Συμπερασματικά από τα παραπάνω προκύπτει ότι από τον ν. 128/1975 ούτε προβλέπεται ρητά ως συμβατικά δυνατή αλλά ούτε και απαγορεύεται η συμβατική μετακύλιση της εισφοράς που θεσπίζεται με τον νόμο αυτό. Η ρυθμιστική ισχύς του ως άνω νόμου εξαντλείται στον καθορισμό του υπόχρεου; έναντι του δημοσίου, προσώπου στα πλαίσια της έννομης σχέσης που ιδρύεται με τη σχετική διάταξη και αφορά,επομένως αποκλειστικά την (κάθετη) σχέση μεταξύ κράτους και πιστωτικών ιδρυμάτων και όχι την (οριζόντια) σχέση μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και δανειοληπτών. Η μετακύλιση της εισφοράς στους τελευταίους αυτούς επιτρέπεται με βάση την αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας και εφόσον δεν απαγορεύεται από άλλη διάταξη ως τέτοιας νοούμενης της θεσπίσεως ανώτατου ορίου επιτοκίου, το οποίο θα υπερέβαινε η εισφορά

αυτή, και μόνο αν δεν υπήρχε αντίθετη ρύθμιση. Επομένως ο υπολογισμός του ποσοστού της εισφοράς του Ν. 128/1975 για τον καθορισμό του επιτοκίου δανείων της Τράπεζας με έμμεσο αποτέλεσμα τη μετακύλιση της εισφοράς αυτής στον δανειοδοτούμενο, είναι νόμιμος, γιατί δεν αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 3 του ν. 128/1975, η οποία δεν καθιερώνει απαγορευτικό κανόνα δικαίου κατ' άρθρο 174 ΑΚ ούτε σε άλλον απαγορευτικό κανόνα δικαίου, συντάσσεται δε στο πλαίσιο του ελεύθερου καθορισμού των επιτοκίων (βλ. ΑΠ 330/2010, ΑΠ 35/2011, ΑΠ 570/2010), και όσα αντίθετα ισχυρίζονται οι ανακόπτοντες είναι μη νόμιμα και πρέπει ν' απορριφθούν (βλ. σχετικά και ΜονΕφΠειρ 627/2014, δημοσίευση ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Με τον τέταρτο λόγο της ανακοπής ζητείται η ακύρωση της ανακοπτόμενης διαταγής πληρωμής, λόγω του ότι η καθ' ης έχει καταχρηστικά υπολογίσει τους οφειλόμενους τόκους με βάση έτος 360 ημερών αντί 365 ημερών, με συνέπεια να μην πληροφορούνται οι ανακόπτοντες το ακριβές επιτόκιο και να επιβαρύνεται το πραγματικό ετήσιο επιτόκιο κατά 1,3889%. Ο ισχυρισμός αυτός είναι αόριστος και απορριπτός, εφόσον δεν προσδιορίζεται, κατά ποιο ποσό συγκεκριμένα επιβαρύνθηκε η επιτασσόμενη απαίτηση εξαιτίας του υπολογισμού αυτού. Σε κάθε δε περίπτωση δεν είναι παράνομος ο εν λόγω υπολογισμός, εφόσον δεν εκτίθεται ότι το επιπλέον επιτασσόμενο (αορίστως) ετησίως ποσό, προστιθέμενο στον συμβατικό τόκο, υπερβαίνει το ανώτατο θεμιτό ποσοστό τόκου και ποιο είναι αυτό, ώστε να κριθεί ότι δεν οφείλεται ως προς το επιπλέον, κατά το άρθρο 294 ΑΚ, αλλά και ενόψει του ότι, έτος 360 ημερών προβλέπεται για ρύθμιση των τόκων σε σχέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικότερα, κατόπιν του άρθρου 3 παρ. 1 ν. 2842/2000, περί αντικατάστασης της δραχμής με το ευρώ, σύμφωνα με το οποίο οποιαδήποτε αναφορά στο διατραπεζικό επιτόκιο δανεισμού Αθηνών (Athibor) που προβλέπεται σε υφιστάμενες νομικές πράξεις, κατά την έννοια του άρθρου 1 του κανονισμού 1103/97, αντικαθίσταται αυτοδικαίως, από αναφορά στο επιτόκιο Euribor, στο οποίο λαμβάνεται υπόψη, ως βάση υπολογισμού των τόκων, οι πραγματικές ημέρες και το έτος 360 ημερών, προσαρμοζόμενο κατά το λόγο 365 προς 360. Το ίδιο εφαρμόζεται ως προς τις υποχρεωτικές καταθέσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Τράπεζα της Ελλάδας, κατόπιν της πράξης 30/14- 2000 (ΦΕΚ Α' 43/00) του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, κατά την οποία, το συνολικό ποσό της υποχρεωτικής κατάθεσης κάθε πιστωτικού ιδρύματος θα τηρείται εντόκως... Οι τόκοι λογίζονται με βάση το έτος 360 ημερών. Και ναι μεν με την ΚΥΑ Φ1-983/7/21.3.1991 άρθρο 14 εδ. δ' (ΦΕΚ Β' 172/91), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 παρ. 3 α" της ΚΥΑ ΖΙ- 17818/13.2.9/32001 (ΦΕΚ Β' 255/2001), οι οποίες εκδόθηκαν προς εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με την κοινοτική

οδηγία 87/103/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 90/88/ΕΟΚ και τη σύσταση 97/489 της επιτροπής της ΕΕ, καθιερώνεται διάρκεια έτους 365 ημερών, 52 εβδομάδων και ίσων με αυτές 12 μηνών στην καταναλωτική πίστη, πλην όμως η ρύθμιση αυτή αφορά τις συναλλαγές, που γίνονται με μέσα ηλεκτρονικής πληρωμής και ιδίως στις σχέσεις μεταξύ του εκδότη και κατόχου πιστωτικής κάρτας (ΕφαΘ 1778/2010 Αρμ 2011.251). Κατ' ακολουθίαν αυτών, αφού δεν κρίθηκε βάσιμος κανένας λόγος ανακοπής, πρέπει να απορριφθεί η ανακοπή στο σύνολό της ως ουσία αβάσιμη και να επικυρωθεί η διαταγή πληρωμής. Η δικαστική δαπάνη της καθ' ης, βαρύνει τους ανακόπτοντες, λόγω της ήπτας τους (άρθρα 176 ΚΠολΔ, 84 παρ. 1 Ν. 4194/2013).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ αντιμωλία των διαδίκων.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ την ανακοπή.

ΕΠΙΚΥΡΩΝΕΙ την υπ' αριθ. .../2015 διαταγή πληρωμής του Δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών.

ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ σε βάρος των ανακοπτόντων τη δικαστική δαπάνη της καθ' ης, ορίζοντας αυτήν στο ποσό των χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε έκτακτη δημόσια στο ακροατήριό του συνεδρίαση, παρουσία της γραμματέως και απάντων των διαδίκων και των πληρεξουσίων δικηγόρων τους στις 7 Νοεμβρίου 2016.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ